מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבחין בין שם הפועל לשם הפעולה ולדעת להמיר ביניהם
- לזהות את ארבע הדרכים ליצירת מילים חדשות בעברית
- לזהות טענה, נימוק, עובדה ודעה ולזהות אמצעים רטוריים בטקסט

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א׳ – הבנה כללית

- 1. א – כתיבה
- 2. ב – התלמידים לומדים שש שעות ביום
- 3. א – הלחם
- 4. א – ראשי תיבות
- 5. א – שאלה רטורית
- 6. א – רעיון מרכזי הנתמך בנימוקים

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

- 1. נכון – כמו לכתוב, לרוץ, לקרוא
- 2. לא נכון – שם הפעולה הוא שם עצם, כמו כתיבה
- 3. נכון – כמו מדרחוב שנוצר ממדרכה ורחוב
- 4. לא נכון – הטענה היא הרעיון המרכזי, הנימוק מסביר ותומך בה
- 5. נכון – הם דרכים לשוניות שמשפיעות על הקהל

חלק ג׳ – השלימו את המילה החסרה

- 1. קריאה
- 2. אור
- 3. צהל
- 4. טענה
- 5. תשובה

חלק ד׳ – התאימו מושג להגדרה

- 1 – ד (הצורה הבסיסית של הפועל, מתחילה באות ל)
- 2 – א (שם עצם המתאר פעולה)
- 3 – ה (חיבור של שתי מילים למילה חדשה)
- 4 – ג (מילה שנוצרת מהאות הראשונה של כמה מילים)
- 5 – ב (מידע שאפשר לבדוק ולאמת)

חלק ה׳ – כתיבה קצרה

- 1. עובדה אפשר לבדוק ולאמת, דעה היא עמדה אישית שאי אפשר להוכיח
- 2. לדוגמה: התלמידים יתרכזו טוב יותר בשיעורים, ויהיה זמן לאכול ולנוח בשקט

חלק ו׳ – כתיבת פסקת טיעון

- 1. יש לבדוק שיש טענה ברורה, לפחות שני נימוקים, שימוש בלשון תקנית ומבנה פסקה מסודר

כרטיס יציאה – מה לחפש

- בודקים זיהוי נכון של זוג שם פועל-שם פעולה
- בודקים שהדרך והדוגמה תואמות (הלחם, ראשי תיבות, צורן סופי או שורש ומשקל)
- בודקים שם אמצעי רטורי מוכר כמו שאלה רטורית, חזרה או ניגוד

טיפים להפעלה:

- אפשר להשתמש בדף כבדיקה עצמית בסוף כל סבב מרכזונים
- לתלמידי חנ״מ מומלץ להתמקד בחלקי mc, tf ו-match בלבד
- לתלמידים עולים כדאי לאפשר שימוש בכרטיסי העזר מהתחנות בזמן מילוי הדף

דף תרגול: שם הפועל, תצורת השם, טיעון ורטוריקה

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בשיעור היום עברתם בין מרכזוני לשון שונים: שם הפועל ושם הפעולה, תצורת השם, קריאת טיעון וכתיבה, ורטוריקה ודיבור. דף זה מרכז את עיקרי הדברים מכל המרכזונים.

1 חלק א׳ – הבנה כללית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהו שם הפעולה של הפועל "לכתוב"?

(א) כתיבה (ב) כתוב (ג) כתב (ד) מכתב

2. איזו מהבאות היא עובדה ולא דעה?

(א) בית הספר שלנו הכי טוב בעיר (ב) התלמידים לומדים שש שעות ביום (ג) המורים נחמדים מאוד

(ד) ההפסקה קצרה מדי

3. מהי הדרך ליצירת המילה "מדרחוב"?

(א) הלחם (ב) ראשי תיבות (ג) צורן סופי (ד) שורש ומשקל

4. מהי הדרך ליצירת המילה "צה"ל"?

(א) ראשי תיבות (ב) הלחם (ג) צורן סופי (ד) שורש ומשקל

5. מהו האמצעי הרטורי במשפט "מי לא רוצה הפסקה ארוכה יותר?"

(א) שאלה רטורית (ב) חזרה (ג) ניגוד (ד) גוזמה

6. מהי טענה טובה בפסקת טיעון?

(א) רעיון מרכזי הנתמך בנימוקים (ב) תיאור אישי בלבד (ג) שאלה פתוחה בלבד

(ד) רשימת מילים קשות

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	שם הפועל תמיד מתחיל באות ל	☐	☐
2	שם הפעולה הוא שם תואר	☐	☐
3	הלחם הוא חיבור של שתי מילים למילה אחת חדשה	☐	☐
4	נימוק הוא אותו דבר כמו טענה	☐	☐
5	אמצעים רטוריים משמשים כדי לשכנע את המאזין	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. שם הפעולה של הפועל "לקרוא" הוא _____

2. המילה "רמזור" נוצרה מהלחם של המילים רמז ו- _____

3. ראשי התיבות של "צבא הגנה לישראל" הם _____

4. _____ הוא הרעיון המרכזי שהכותב רוצה לשכנע בו בפסקת טיעון

5. שאלה רטורית היא שאלה שאינה מצפה ל _____

4 חלק ד' – התאימו מושג להגדרה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. שם הפועל	___	**א.** שם עצם המתאר פעולה
2. שם הפעולה	___	**ב.** מידע שאפשר לבדוק ולאמת
3. הלחם	___	**ג.** מילה שנוצרת מהאות הראשונה של כמה מילים
4. ראשי תיבות	___	**ד.** הצורה הבסיסית של הפועל, מתחילה באות ל
5. עובדה	___	**ה.** חיבור של שתי מילים למילה חדשה

5 חלק ה' – כתיבה קצרה

ענו בקצרה.

1. הסבירו במשפט אחד את ההבדל בין עובדה לדעה

2. כתבו שני נימוקים התומכים בטענה: כדאי להאריך את ההפסקה

6 חלק ו' – כתיבת פסקת טיעון

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו פסקת טיעון קצרה (3-4 משפטים) בנושא שבחרתם, הכוללת טענה ולפחות שני נימוקים, במשלב תקני

כרטיס יציאה

כתבו דוגמה אחת לשם הפועל ושם הפעולה שלו

כתבו דרך אחת ליצירת מילים חדשות בעברית עם דוגמה

כתבו אמצעי רטורי אחד ששמעתם היום בכיתה

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀